

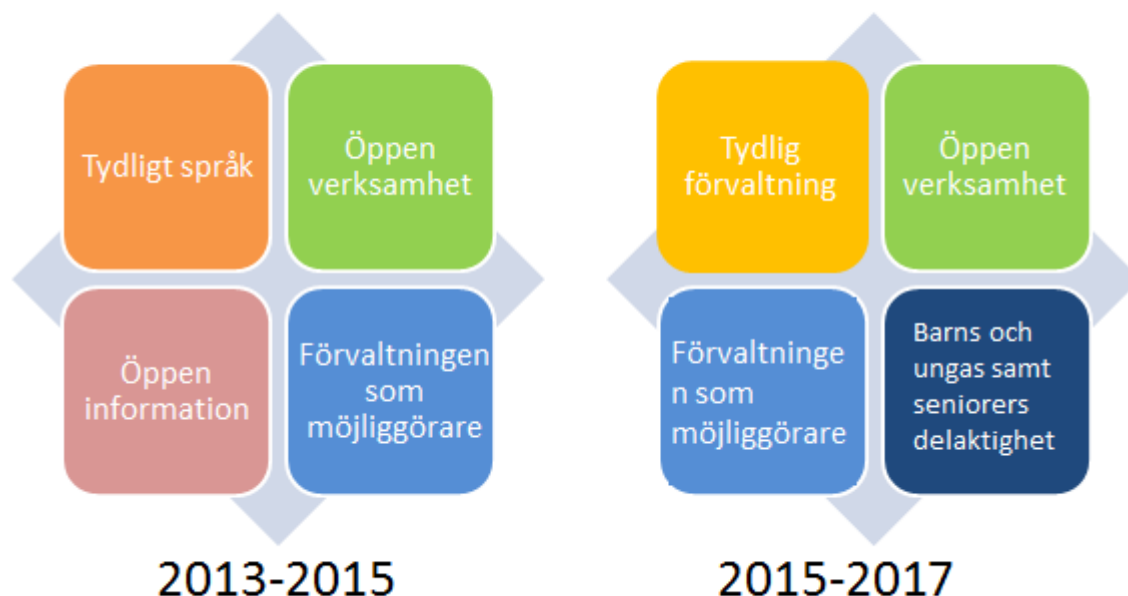
III handlingsplanen för öppen förvaltning 2017-2019

Inledning

Finland anslöt sig till partnerskapet Open Government Partnership 2013. Samma år godkändes Finlands första nationella handlingsplan. Det centrala målet i den första (2013–2015) och i den andra (2015–2017) handlingsplanen var att öka delaktigheten. Båda planerna hade fyra teman.

Handlingsplanerna I och II

Det övergripande målet är att öka medborgarnas förtroende och att etablera förtroendet på en hög nivå. Det är möjligt endast om förvaltningens strukturer, verksamhet, tjänster och reformer är begripliga för allmänheten och om det är möjligt att delta i beslutsfattandet, beredningen, planeringen av tjänsterna och utvecklandet av välfärdssamhället. Främjandet av öppen förvaltning måste ingå i all myndighetsverksamhet och i alla reformer.

Finlands handlingsprogram för öppen förvaltning gäller hela den offentliga sektorn. När den tredje handlingsplanen tar vid kommer det att pågå omfattande reformprojekt inom förvaltningen. Förändringarna och den nya förvaltning som de ska resultera i måste beskrivas och förklaras på ett tydligt och begripligt sätt. Det är också viktigt att landskapsförvaltningen från första början är så öppen som möjligt, både i sin praktiska verksamhet och till sin inställning. Öppenhet och offentlighet går hand i hand. Finlands offentlighetslag är en utmärkt utgångspunkt. Vi måste se till att den genomförs på bred basis och att den reformeras där det finns behov.

III Handlingsplan 2017-2019

Del I

Teman och åtaganden

Finlands handlingsplan för öppen förvaltning III främjar medborgarnas delaktighet. Teman för 2017–2019 är begriplighet, öppen landskapsförvaltning och offentlighet. Bakom temana finns sammanlagt sju åtaganden som ska verkställas. De följs upp och utvärderas både medan perioden pågår och när den avslutats.

1. Vi stöder allas möjligheter att delta

Medborgarnas möjligheter att delta i utvecklingsprojekt och i beredningen av det offentliga beslutsfattandet förbättras.

Vi stöder parallell användning av olika deltagningsformer. De olika formerna kan bestå till exempel av digitala led och tjänster, olika slags tillställningar och workshoppar, experiment och evenemang.

Vi värnar om hinderlös delaktighet och tillgängliga deltagningsmöjligheter. Deltagningsmöjligheterna fungerar enbart om medborgarna hittar dem. Deltagningsmöjligheterna för dem som befinner sig i en särskilt sårbar situation, såsom barn och specialgrupper, förstärks.

2. Vi ser till att det finns tydliga och begripliga beskrivningar av alla reformer och tjänster som förvaltningen planerar

Vi kommunicerar ännu tydligare om pågående beredningsarbete och de tjänster som förvaltningen producerar. Vi utnyttjar kommunikations- och visualiseringsmodeller som visat sig vara tydliga och tillgängliga.

Vi fäster uppmärksamhet vid kommunikationens mångsidighet, tydligt språk och klarspråk.

3. Vi utvidgar offentlighetsprincipen till att omfatta offentliga tjänster som bolagiseras

För att trygga öppet och genomskinligt beslutsfattande ska offentlighetsprincipen utvidgas till att omfatta också offentlig service som produceras i bolagsform.

4. Vi stärker förvaltningens kompetens i fråga om offentlighetslagen

Vi ser till att offentlighetslagstiftningen och rättspraxis som styr tolkningen av den är känd. På så sätt garanterar vi att lagen tolkas så enhetligt som möjligt inom förvaltningen. Offentligheten ska vara en huvudregel även i praktiken. Här bör man dock notera att det finns särskilda branscher och särskild lagstiftning, som exempel kan nämnas polisiära frågor som gäller allmän och privat säkerhet.

Vi stärker kunnandet om offentlighetslagen genom att se till att den ingår i utbildningar och handledningar för tjänstemän och andra anställda. Uppmärksamhet fästs även vid begripligheten. Informationen är inte genuint offentligt om det inte presenteras i begriplig form.

5. Statens upphandlingar offentliggörs

Vi offentliggör öppet på webben information om vad staten köper, till vilket pris och av vem. Statens upphandlingsinformation utges våren 2017 som öppen data. Samtidigt öppnas en för allmänheten öppen tjänst där medborgare och företag kan följa medelsanvändningen inom statliga upphandlingar nästan i realtid. Informationsinnehållet består av offentlig upphandlingsinformation varav det framgår vad organisationerna upphandlar och varifrån.

6. Vi utarbetar en tydlig och begriplig beskrivning av landskapsförvaltningen och informerar tydligt om vad som förändras och varför

Medan landskapsreformen pågår ser vi till att tydlig information om reformens innehåll och orsakerna till den når även de människor som inte har tillgång till digitala kanaler.

Kommunikationens och beskrivningarnas begriplighet testas med hjälp av medborgar-, klient- och sakkunniggrupper.

7. Vi ordnar utbildning om öppen förvaltning åt aktörerna inom landskapsförvaltningen

Principerna för öppen förvaltning uppdateras så att de gäller också aktörer inom landskapsförvaltningen.

I utbildningen utnyttjas materialet i stödpaketet för öppen förvaltning och i synnerhet erfarenheter och praxis från kommunerna.

Utbildningen riktas primärt till ledningen, men även till personalen och de förtroendevalda.

Del II

Genomförande, stöd, nätverk och internationellt samarbete

Handlingsplanen för öppen förvaltning III ska genomföras på alla nivåer inom den offentliga förvaltningen: i statsförvaltningen, i landskapen och i kommunerna. I den tredje handlingsplanen ligger tyngdpunkten särskilt på öppenheten i de landskap som grundas under perioden och på medborgarnas delaktighet. Klar och transparent förvaltning, öppen information och möjligheter för allmänheten att delta byggs upp som en del av beredningen av de nya landskapen. I beredningen av de nya landskapen stöds öppenheten med hjälp av ett stödpaket som beskriver miniminivån: vad man åtminstone måste göra för att förvaltningen ska vara begriplig från första början, för att informationen ska vara öppen och medborgarnas möjlighet att delta garanteras.

Inom statsförvaltningen och kommunerna fortsätter det pågående arbetet för öppenhet och allmänhetens delaktighet genom att goda praxis delas och nya metoder för delaktighet testas. Verksamheten stöds genom temaseminarier och material som inkluderas i stödpaketet för öppen förvaltning.

Statens tjänstemannanätverk för öppen förvaltning har medlemmar från de flesta ministerierna och ämbetsverken. Medlemmarnas uppgift är att främja öppen förvaltning inom sina respektive ämbetsverk genom att dela med sig av fungerande praxis, föra upp målen för öppen förvaltning i ledningsgrupper och rapportera om hur öppen förvaltning främjas vid det egna verket. Förfaranden som visat sig fungera får så kallade erfarenhetskort. Erfarenheterna från tjänstemannanätverket har varit positiva och verksamheten stärks ytterligare under genomförandet av den tredje handlingsplanen. Tjänstemannanätverket för öppen förvaltning sammanträder 4–6 gånger per år. Ämbetsverken och ministerierna ordnar tillställningar där pågående projekt och öppen förvaltning presenteras ur olika synvinklar. Information om aktuella ämnen och internationella erfarenheter från öppen förvaltning distribueras under tillställningarna. Nätverkets verksamhet planeras och utvecklas av ett arbetsutskott.

Finlands Kommunförbund samordnar nätverket för kommunal demokrati. I nätverket ingår representanter för kommuner, statsförvaltningen och det civila samhället. Nätverket utvecklar och stärker den kommunala demokratin och erbjuder en plattform för olika aktörer att lära sig av varandras erfarenheter. Nätverket erbjuder bland annat utbyte av kunskap och erfarenheter, goda praxis, utvecklingsförslag och stöd för utveckling genom möten och den digitala utvecklingsplattformen Innokylä.

Det statliga tjänstemannanätverket och nätverket för kommunal demokrati samarbetar också genom att dela information och ordna gemensamma evenemang.

Finland deltar i internationell verksamhet genom Open Government Partnership, i främsta hans genom nordiskt samarbete. Finland deltar också aktivt i arbetet inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) för öppen förvaltning, som bland annat går ut på att skapa en ny internationell standard och indikatorer för öppen förvaltning.

Till handlingsplanen fogas en verkställighetsplan som inkluderar tidsplaner, ansvar och uppföljningsmätare för åtgärderna. Genomförandet av handlingsplanen utvärderas genom mätare som gäller åtagandena. Med tanke på utvärderingen av olika organisationer sammanställs en checklista indelad enligt det så kallade CAF-instrumentet (Common Assessment Framework) som används inom vissa organisationer i den offentliga förvaltningen. Det ska skapas en enkel webbenkät för ämbetsverk, kommuner och de nya landskapen för att samla in information om hur handlingsplanen tagits i bruk i olika organisationer.

Internationella mätare, som t.ex. OECD:s Governments at a Glance, och nationella mätare används för att utvärdera hur allmänhetens förtroende för förvaltningen utvecklas under perioden. De här mätarna säger inte direkt något om handlingsplanens inflytande, men ger en inblick i vilka områden det lönar sig att fästa särskild uppmärksamhet vid i kommande handlingsplaner.

Den självutvärdering som ingår i Open Government Partnerships process görs ett år efter att handlingsplanens genomförande inletts och efter det görs en oberoende utvärdering av en utomstående part (Independent Reporting Mechanism, IRM).